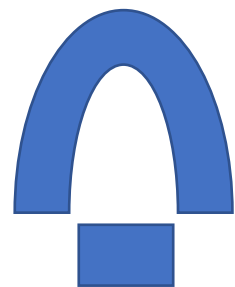

TUTKIJASEMINAARIN OHJEET

Tähän tehtävään on hyvä varata aikaa kaksi oppituntia, jos se tehdään koulussa. Opettaja jakaa jokaiselle luokan oppilaalle tai oppilasryhmälle erityisen tiedollisen vastualueensa, jonka tutkijaksi tietoja hakemalla valmistautuu. Oppilas/ryhmä voi halutessaan etsiä aiheen myös itse, kunhan se liittyy temaattisesti tai ajallisesti Ahvenanmaahan. Tutkimuskohteena voi olla myös kuva tai teos, jota oppilas syvällisesti analysoi kontekstiomalla sen aikaansa. Oppilaat etsivät monipuolisesti tietoa omasta vastualueestaan tekemällä muistiinpanoja. Mikäli tutkimustyötä tehdään luokassa, voivat tutkijat vinkata toisilleen, jos löytävät toisten tutkijoiden aiheisiin jotakin kiinnostavaa omista aineistoistaan. Opettaja voi rohkaista vuorovaikutteisuuteen.

Tehtävä on mahdollista suorittaa myös kotitehtävänä käänteisen oppimismallin mukaisesti. Tällöin seminaarityöskentelylle jää enemmän aikaa, mutta tutkimustyö tehdään itsenäisesti.

Seminaarityöskentelyssä on suositeltavaa asettaa luokka ns. hevosenkenkämalliin, jolloin oppilaat voivat nähdä toisensa. Opettaja istuu puheenjohtajana pöydän päässä. Opettaja aloittaa seminaarin, ja pyytää tutkijoita esittelemään oman erityisaiheensa ensin lyhyesti. Sitten tutkimuksia ryhdytään purkamaan seikkaperäisemmin. Aikajärjestys on luonnollinen käsittelyjärjestys. Esittelyjen ja kysymysten yhteydessä asioiden keskinäisuuhteita alkaa paljastua, ja opettaja myös rohkaisee puheenjohtajan ominaisuudessaan niiden havaitsemiseen kysymällä.

Mahdollisia tutkimusaiheita (vinkejä tutkimukseen alla):

- Ahvenanmaan separatismi
- Ahvenanmaa kansainvälisenä kauppatavarana
- Kansainliitto
- Ahvenanmaan itsehallinnon sisältö
- Suomi, Ahvenanmaa ja Ruotsi
- Pohjoismaiden neuvosto
- Ahvenanmaalainen elinkeino
- Kulttuuri Ahvenanmaalla
- Lehdistö
- Venäjän toimet Ahvenanmaalla
- Laivanvarustamot Ahvenanmaalla
- Matkailu ja turismi
- Elämänmeno Ahvenanmaalla

Muuta kiinnostavaa: Ahvenanmaan Rauhaninstituutti, Pariisin rauhankonferenssi, Pohjoismaiden neuvosto, Bomarsundin linnoitus, ym.

VINKKEJÄ TIEDONHAKUUN

Ahvenanmaalainen separatismi

- Mitä se tarkoittaa?
- Separatistien synty, syyt ja tausta
- Keskeisiä henkilöitä ja heidän roolinsa
- Separatistien vaihteita eri aikoina

Vinkkejä:

Katso v. 1917, 1921–22, 1923–44,

Kansainliitto

Mikä Kansainliitto on?
Kuka ja miksi se perustettiin?
Miten Suomi ja Ahvenanmaa liittyvät siihen?

Vinkkejä:

Katso vuodet 1920, 1921–22,
Eduskunta.fi -sivun tietopaketti aiheesta.

Ahvenanmaan itsehallinto

Tutki itsehallinnon kehittymisen käännteitä, ja tee niistä aikajana. Millaisia lisäyksiä siihen on ajansaatossa tullut?
Mitä siihen sisältyy?
Mikä on Självstyrelsegården ja millä tavalla se liittyy Ahvenanmaan itsehallintoon?
Kuka oli Lars Wilhelm Fagerlund?

Vinkkejä:

Katso sivustot 1921–22, 1923–44, 1945–80 ja 1980.

Suomi, Ahvenanmaa ja Ruotsi

Tarkastele kiistaa Ahvenanmaasta kahden naapurivaltion, Suomen ja Ruotsin näkökulmista.

- Millaisia näkökulmia Suomella on ollut asiaa kohtaan? Miten Suomen hallitus on reagoinut?
- Millaisia näkökulmia Ruotsilla on ollut asiaa kohtaan?
- Mikä on ollut Ahvenanmaan kanta ja kehitys asioihin? Mitä siellä on ajateltu itsehallinnosta?
- Mikä tilanne on nyt?

Vinkkejä:

Katso sivustot 1917, 1918, 1919, 1920, 1921–22, 1923–44, 1945–80.

Elinkeinoja Ahvenanmaalla

Etsi tietoa Ahvenanmaalaisesta elinkeinonharjoittamisesta eri aikoina yhden tai usean esimerkin avulla.

Vinkkejä:

Katso sivustolta 1921–22 ja 1945–80.

Ahvenanmaalainen sanomalehdistö

Tutustu Ahvenanmaalaiseen sanomalehtihistoriaan. Mikä lehti on Ahvenanmaan vanhin sanomalehti?

Kuka sen perusti? Mitä hän edusti?

Etsi vanhoja uutisia lehdestä.

Tuliko lehdelle kilpailija, mikä ja milloin?

Oliko lehdillä erimielisyyksiä?

Vinkkejä:

Katso sivuston vuodet 1920 ja 1980.

Laivanvarustamot Ahvenanmaalla

Laivanvarustamo-toiminnalla on historiaa Ahvenanmaalla. Tutki tarkemmin niiden syntyä ja historiaa. Milloin toiminta alkoi, ja kenen toimesta? Miten ja kuinka laajaksi toiminta kehittyi? Työllistikö se ihmisiä tehokkaasti?

Vinkkejä:

Katso ainakin sivustot 1923–44 ja 1945–80.

Hakusanoja tiedon etsintään: Gustaf Eriksson, Eckerö ja Viking.

Ahvenanmaa kansainvälisenä kauppatavarana

Useilla valtioilla oli näkemyksiä Ahvenanmaan kohtalosta. Mitkä valtiot osoittivat kiinnostustaan sitä kohtaan, ja miten? Millaisia näkemyksiä Ahvenanmaan vaiheisiin löydät esimerkiksi Venäjältä, Saksalta, Ranskalta, Ruotsilta ja Britannialta?

Vinkkejä:

Katso sivustolta vuodet 1917, 1918, 1919, 1920, 1921–22, 1945–80, 1980.

Ahvenanmaalainen kulttuuri / taide

Kulttuuri koskee ihmisen identiteettiä ja yksi sen keskeinen osa on kieli. Kulttuuri on myös jotakin, mikä on alueen ihmisille yhteistä ja jaettava, ja Ahvenanmaalla se on muotoutunut omanlaisekseen. Etsi kiinnostavaa Ahvenanmaalaista kulttuuria edustava toimija, taho, tapahtuma, tapa tai yhteisö. Etsi tietoa ja esitele se mahdollisimman kattavasti, kysymällä esim.

- Mitä se edustaa? Ideologia, arvo?
 - Kuka tai ketkä ovat siihen osallisia?
 - Mitä toimintaa se tuottaa?
 - Mitä erityispiirteitä siihen liittyy?
- (Kuva-analyysin ohjeita alla)

Vinkkejä:

Katso vuodet 1921–22, 1945–1980.

Venäjän toimet Ahvenanmaalla

Venäjä on ottanut osaa Ahvenanmaasta käytyihin kiistoihin ja keskusteluihin aktiivisesti. Tutki sen käännteitä Ahvenanmaan itsehallinnon historian kannalta. Kirjaa käännteitä aikajanelle.

Selitä myös mitä merkitsee demilirisatio ja sen vaiheita Ahvenanmaalla.

Vinkkejä:

Katso ainakin vuodet 1917, 1918, 1919, 1920, 1921–22, 1923–44, 1945–80 ja 1980–.

Ahvenanmaan matkailu ja turismi

Ahvenanmaa on kiehtova matkailukohde. Millaisia vaihteita turismilla on ollut Ahvenanmaan historiassa? Millaisia ansaintamahdollisuuksia se on antanut ja antaa saariston asukkaille? Millaisena kohteena se näyttäytyi ennen, entä nykyään? Mikä siinä kiehtoo? Löydätkö ihmisten kirjoituksia aiheesta? Millaisena Ahvenanmaa näyttää niiden perusteella?

Vinkkejä: Katso sivuston vuodet 1945–80 ja 1980.

Elämänmenoa Ahvenanmaalla

Etsi eri lähteistä vihjeitä tavallisten ihmisten elämästä Ahvenanmaalla eri aikoina. Minkälaista siellä on/ on ollut elää? Millainen kehitys on väkiluvussa? Millainen se on ympäristönä, millainen luonto ja ilmasto siellä on? Millaisia ehtoja ja etuja olosuhteet tuovat siellä eläville? Millaisia muutoksia elämänmenossa on tapahtunut?

Vinkkejä:

Katso ainakin vuodet 1921–22.

Tutustu myös Ahvenanmaan karttaan vihjeiden etsimiseksi.

Henkilöitä:

- Julius Sundblom
- Gustaf Eriksson
- Joel Pettersson
- Anders Wiklöf
- Nayab Ikram
- joku muu, kuka?

Ohjaavia kysymyksiä henkilöhistorian tutkimuksessa:

1. Kuka?
2. Milloin syntyi ja eli?
3. Missä on viettänyt elämänsä?
4. Mitä hän on tehnyt / tekee?
5. Millä tavalla hän liittyy Ahvenanmaahan?
6. Sanooko hän jotakin Ahvenanmaata, tai miten hän sitä edustaa?
6. Lainaus henkilön sanomisista/ mikä oli hänen mielipiteensä?

OHJE KUVA-ANALYYSIIN

Katso kuvaa, ja vastaa kysymyksiin:

- Mitä kuvassa on? Mitä muuta kuvassa näkyy?
- Onko kuva informatiivinen, esteettinen vai pyrkiikö se vaikuttamaan?
- Kuka otti kuvan, ja miksi?
- Kuka tai ketkä ovat kuvan toimijat?
- Mitä toimijat tekevät?
- Milloin kuva on otettu?
- Mitä kuva kertoo aikakaudestaan?
- Missä miljöössä kuvassa ollaan?
- Mikä merkitys miljööllä on kuvassa?
- Miksi kuvatut ovat kyseisessä miljöössä?
- Ottavatko kuvan toimijat kontaktia katsojaan? (esim. katsovatko kameraan?)
- Mitä kuvakulmaa on käytetty?
- Kuka kuvan otti, miten ja miksi?
- Missä kontekstissa kuva ilmestyi? Minkä asian yhteydessä, missä julkaisussa?
- Millaisia viestejä kuva välittää?
- Millaisia kokemuksia kuva välittää?
- Millaisia tunteita ja ajatuksia kuva herättää?
- Välittykö kuvasta ideologioita tai arvoja?
- Mitä ääniä kuvassa voisi kuulua?
- Mitä jää kuvan ulkopuolelle, eli mitä siinä ei näy?
- Mitä kuvaamisen jälkeen tapahtuu?
- Mikä tunnelma kuvassa on?